І чужому научайтесь,
Свого не цурайтесь . . .
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюз: 435-8740
— Тел. в Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXII. Ч. 232. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 15-го ГРУДНЯ 1965 10 ЦЕНТІВ — 10 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, DECEMBER 15, 1965 No. 232. VOL. LXXII.

ОСТАННІ ВІСТІ
Вівторок, 14-го грудня 1965

В АМЕРИЦІ

РЕСПУБЛІКАНСЬКИЙ КООРДИНАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ ПРО НЕБЕЗПЕКУ БЕЗКОНЕЧНОЇ ВІЙНИ У В'ЄТНАМІ. На нарадах у Вашингтоні провідники Республіканської партії 13-го грудня домагаються, щоб Уряд повів гостру блькаду фльотою Північного В'єтнаму та щоб американське летунство бомбило всі важні об'єкти у Північному В'єтнамі, бо без того війна в тій азійській країні може вестися довгий час, і не можна буде її закінчити, коли її будуть вести дотеперішніми засобами. Заява республіканців є першою ознакою того, що Республіканська партія не погоджується з теперішнім способом ведення війни у В'єтнамі.

МАРТИН ЗІЗНАВАВ У СПІЛЬНІЙ КОНҐРЕСОВІЙ КОМІСІЇ В СПРАВІ ЗБІЛЬШЕННЯ ВІДСОТКІВ і заявив, що він довший час старався прийти до порозуміння в цій справі з президентом Джансоном, але це йому не вдалося, і тоді 3-го грудня Рада Федеральної Резерви, якої він є головою, вирішила збільшити дисконт з 4-ох до 4.5 відсотка. Разом із Вілліямом МекЧесні Мартином зізнавали й інші члени Ради Федеральної Резерви. Рішення про збільшення дисконта запало більшістю 4-ох до 3-ох голосів. Переслухання відбуваються в речевій атмосфері і не передбачається, щоб Конґрес вирішив домагатися відкликання зарядження про збільшення дисконта.

МАЛЕНЬКА МЕТАЛЕВА ПОКРИШКА СПРИЧИНИЛА НЕВДАЧУ З ВИПУЩЕННЯМ ДЖЕМІНІ 6, яке мало відбутися в неділю 12-го грудня. Цю покришку хтось через недбайливість залишив був у пальнім, і вона затримала доплив пального, що спричинило хибу в електричному струмі. Видали зарядження, щоб неможливим було подібне занедбання в майбутньому, і щоб без перешкод могло відбутися випущення Джеміні 6, яке заплянуване на ранішні години в середу 15-го грудня. Одночасно повідомляють, що Джеміні 7 літає згідно з пляном довкола Землі від 4-го грудня. Джеміні 7 має кружляти 14 або і 15 днів, щоб могла відбутися зустріч обидвох космічних кораблів Джеміні 6 і 7.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ДИПЛОМАТ В ОБОРОНІ ХРИСТОФОРА КОЛЮМБА, — дійсного відкривця Нового Світу. Італійський міністер закордонних справ Амінторе Фанфані, який цього року є президентом Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй, доповідав в Ню Йорку про те, хто в дійсності відкрив Америку. Він виступав як професор, а не як дипломат. Фанфані казав, що перед Нютоном було багато осіб, яким яблуко падало на голову, але аж Нютон виявив причину цього явища і сформулював закон притягання. Так само і вікінґи могли бути в Північній Америці, але відкриття цього континенту довершив Христофор Колюмб 1492 року.

ГОЛОВА КОРПОРАЦІЇ ДЖЕНЕРАЛ МОТОРС ПЕРЕДБАЧАЄ РЕКОРДОВИЙ РІК ДЛЯ АВТОВОГО ПРОМИСЛУ. Директор Фредерік Дж. Доннер заявив, що в найближчому році продадуть ще більше авт, як в цьому році. Цього року, на його думку, продадуть 9,300,000 особових авт і 1,500,000 вантажних возів, що буде на 13 відсотків більше, як в 1964-му році, і на 20 відсотків більше в порівнянні з 1963-ім роком. Доннер міркує, що населення з довірою дивиться на економіку ЗДА, збільшується число затруднених і зростають особисті прибутки американців, тому люди будуть купувати більше авт.

У СВІТІ

ПРЕЗИДЕНТ ПАКІСТАНУ МОХАММЕД АЮБ ХАН ВИГОЛОСИВ у понеділок 13 грудня ц. р. велику промову на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, в якій запропонував Індії договір про ненапад та згоду і співпрацю в усіх справах, особливо господарських, під умовою, що Індія виконає резолюції Ради Безпеки ОН з серпня 1948 р. і січня 1949, які поручали переведення плебісциту в Кашмірі над долею тієї провінції. Аюб Хан відкинув твердження Індії, наче б Кашмір був інтеґральною частиною Індії. Він ствердив, що теперішнє перемир'я між Індією і Пакістаном „вагітне напруженням, якого досі ще не було". — Речник Індії негайно відкинув пропозицію Аюба Хана щодо плебісциту в Кашмірі.

РАДА БЕЗПЕКИ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ СКЛИКАНА знову в справі Родезії, цим разом на вимогу президента Кенії Йомо Кеньятти, одного з більш поміркованих африканських лідерів, які не хочуть допустити до того, щоб здійснено погрозу, яку зробили 36 африканських міністрів закордонних справ на своїй недавній конференції в столиці Етіопії Аддіс Абебі: що коли до 15 грудня ц. р. Британія не доведе до упадку білорасистського уряду в Родезії, то всі ті держави зірвуть дипломатичні зв'язки з Британією. Здійснення тієї погрози пошкодило б найбільше самим африканцям.

ДО СТОЛИЦІ ЕСПАНІЇ МАДРИДУ ПРИБУДУТЬ В ЧЕТВЕР цього тижня державний секретар Дін Раск і секретар фінансів Генрі Г. Фовлер на кількагодинні наради з керівними еспанськими державними мужами. Найважливіша справа — тісніше пов'язати Еспанію з Атлантійським Союзом (НАТО). Членські країни НАТО, які мають соціялістичні уряди (Британія, скандинавські) неприхильно ставляться до ідеї прийняти Еспанію до НАТО, бо вони вважають, що уряд генерала Франка — „фашистський". Але ЗДА змагають до тіснішої співпраці між НАТО й Еспанією.

ФРАНСУА МІТТЕРАН, КАНДИДАТ ЛІВИЦІ У ПРЕЗИДЕНТСЬКИХ ВИБОРАХ У ФРАНЦІЇ, СТАРАЄТЬСЯ прихилити собі голоси демократичного центру. Тому він підкреслює у своїй виборчій кампанії головно потребу політичної і господарської єдности Европи та участи Франції у НАТО. Міттеран піддав під сумнів твердження де Голля про „суверенність" Франції, яка навіть із своєю атомовою зброєю не всилі оборонити себе проти агресії, та піддав в сумнів запевнення де Голля, що де Голль „прагне миру". Міттеран звернув увагу, що на всіх міжнародних конференціях, де мова про мир і роззброєння, Франція відсутня.

СОВЄТСЬКИЙ СОЮЗ УВАЖАЄ СВОЮ ТОРГОВЕЛЬНУ ФЛЬОТУ за частину воєнної фльоти, вживаючи її вже тепер до шпигунських цілей та приготовляючи на перетворення на воєнні кораблі у випадку війни — стверджує найавторитетніший міжнародний довідник — „Джейна Воєнні кораблі" у Лондоні. ЗДА стоять постійно на першому місці щодо сили своєї однаково воєнної, як торговельної фльоти, але Совєти розбудовують свою фльоту в швидкому темпі. Рибальські човни СССР з-правила займаються шпигунською роботою, вивінувані в модерні шпигунські прилади.

Найвищий Суд ЗДА відкинув апеляцію батьків в справі молитви в школі

Вашинґтон. — Найвищий Суд ЗДА 13-го грудня відкинув апеляцію батьків 21-ої дитини із шкільного садочка в публічній школі ч. 184 в Квінсі в Ню Йорку, які внесли відклик від зарядження вчителя про заборону молитви в школі. Діти після їжі в садочку виголошували такі слова: „Бог є великий, Бог є добрий, і ми дякуємо йому за поживу". Учитель заборонив цю молитву, батьки апелювали в суді, і ця справа опинилася аж у Найвищому Суді ЗДА, який відкинув цю апеляцію, бо, згідно з Конституцією ЗДА, в публічній школі не вільно молитися. Окружний федеральний суд в Ню Йорку підтримував апеляцію батьків, між якими були римокатолики, жиди і греко - православні, але вищий Апеляційний Сук скасував рішення Окружного Суду. Найвищий Суд ЗДА відкинув апеляцію батьків, які твердили, що діти в садочку моляться добровільно, і ніхто їх не силує до спільної молитви. Але адвокат твердив, що 5-річні діти в садочку не могли б самі відмовляти спільно таку саму молитву, коли б їх не навчив учитель або вчителька, і коли б їм ніхто не наказував молитися. Молитва звучала по англійськи: „Год из грейт, Год из гуд, енд ві тенк Гім фор авер фуд".

Українець генеральним губернатором Канади?

Оттава, Канада. „Українець генеральним губернатором Канади?" — такий запит у заголовку ставить „Ди Оттава Джорнал" з 9-го грудня ц. р. в повідомленні з Вінніпеґу. В повідомленні дослівно сказано: „Ідею канадійського українця як чергового генерального губернатора Канади видвигнено в двох з сімох звідомлень, що їх передали сьогодні українські організації Королівської комісії в справі двомовности і двокультурности. В багатьох звітах видвигнено зажалення, що канадійські українці та інші ніж британська і французька етнічні групи рідко коли дістають призначення на вищі пости у федеральній публічній службі. Добрим початком для направи ситуації, був би вибір наступника теперішнього генерального губернатора Ваніера з-поміж видатних членів цієї „третьої сили" — пропонує Кураторія учителів."

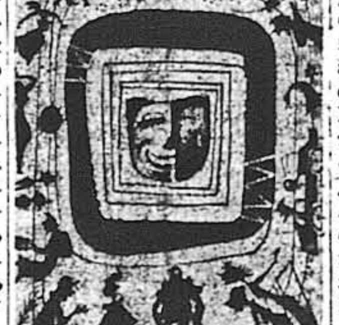
● **14 дипломатичних місій** було в Родезії в хвилині, коли 11 листопада ц. р. тамошній біло-расистський уряд проголосив проти волі Британії державну незалежність. Тільки Південно - африканський Союз і Портуґалія заявили готовість визнання Родезії, як незалежної держави, — всі інші місії поводяться, наче б нічого не сталося і наче б вони про ніщо не знають. Всі вони спаковані до від'їзду, але уряд не видалив ще формально ніодної тієї місії.

Д-р Володимир Ґалан взяв участь у зустрічі з Високим Комісарем при ОН

Ню Йорк. У вівторок, 7-го грудня 1965 р. відбулося тут в клюбі „Гармоніє" прийняття для новообраного Високого Комісара для скитальців при Об'єднаних Націях (Гай Комішенер фор Рефуджіс оф ди Юнайтед Нейшенс) Саддрудіна Аґи Хана, влаштоване Американською Радою Добровільних Аґенцій для „Служби за Кордоном", членом якої є теж Злучений Український Американський Допомоговий Комітет. Завданням цього Високого Комісара є не політична, а гуманітарно-соціяльна, правна охорона скитальців та матеріяльна допомога. В часі розмови президент ЗУАДКомітету д-р Володимир Ґалан пригадав новому Високому Комісарови, що ЗУАДК мав і має тепер тісні зв'язки з його урядом, а саме: а) договір в справі допомоги на видання української енциклопедії, б) договір в справі приміщення наших людей в німецькій та австрійській економіці і в) договір в справі дорадників (канслерс) для допомоги потерпілим в німецьких концтаборах. Рівночасно д-р Ґалан просив Високого Комісара про дальшу співпрацю з Представництвом ЗУАДК в Европі в майбутньому. Новий Високий Комісар прнобіцяв прихильно вести свою працю „для всіх потребуючих, без огляду на їх походження, релігію чи краску". Рівночасно президент ЗУАДКомітету відбув того ж дня конференцію з директором КАРЕ в справі допомоги нашим людям в Польщі та Юґославії, та поробив старання правного наладнання зв'язків з тими країнами. В Польщі іде справа про допомоги для шкіл, а в Юґославії справа загальної допомоги індивідуальним людям.

ЛМКлюб і „Свобода" влаштовують вечір з нагоди появи нової книжки М. Понеділка „Смішні сльозини"

Ню Йорк. — У видавництві „Свобода" появилася друком нова книжка Миколи Понеділка „Смішні сльозини". З цієї нагоди і для публічної презентації нового твору одного з найпопулярніших наших авторів, Миколи Понеділка, В-во „Свобода" разом з Літературно-Мистецьким Клюбом влаштовують вечір, що відбудеться в приміщеннях цього Клюбу при 2-ій Евню в найближчу п'ятницю, 17-го грудня, о год. 8-ій вечора. У програмі вечора, що його відкриє голова ЛМКлюбу Борис Ржепецький, редактори „Свободи" виступлять з короткими завваґами про автора та його нову книжку, літературну оцінку „Смішних сльозин" дасть ред. Вячеслав Давиденко, а Автор прочитає деякі уривки зі своєї нової книжки. Після літературної програми вечора, яким проводитиме Іван Керницький - Ікер, відома наша співачка Ганна Шерей відспіває кілька пісень,

Обкладинка книжки „Смішні сльозини" роботи мистця-графіка Едварда Козака, який ілюстрував книжку.

а після закінчення програми відбудеться товариська частина вечора при чаю та тістечках. Під час вечора можна буде набувати нову книжку М. Понеділка з його автографом.

УКРАЇНСЬКІ ВЛАДИКИ ЗВЕРНУЛИ УВАҐУ ОТЦІВ ВАТИКАНСЬКОГО СОБОРУ НА ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЦЕРКВИ В УКРАЇНІ

Рим. Українські католицькі Владики переслали всім Отцям Другого Ватиканського Собору обіжного листа, в якому звертають увагу на переслідування Церкви й релігії в Україні, прохають їх молитися за переслідувані Церкву і нарід та інформувати уряди своїх країн про повне заперечення релігійної свободи в поневоленій Україні, зокрема, про відмову цієї свободи п'ятьом мільйонам католицьких громадян східного обряду. Прохаючи Отців Собору, щоб вони спонукали репрезентантів своїх країн в Об'єднаних Націях до інтервенції в цій справі, українські Владики висловлюють думку, що соборова декларація про релігійну свободу була б зовсім безкорисною, коли б ті мученики та ісповідники віри не одержали знову права свобідно жити й молитись у своїй власній батьківщині. Лист написаний по латині і має дату 12-го листопада, але його опубліковано щойно 2-го грудня. Листа підписали митрополити Максим Германюк і Амврозій Сенишин, архиєпископ Іван Бучко та єпископи Ніль Саварин, Ізидор Борецький, Андрій Роборецький, Йосиф Шмондюк, Ярослав Ґабро, Іван Прашко, Платон Корниляк, Володимир Маланчук, Йосиф Мартинець, Андрій Сапеляк та Авґустин Горняк.

У Парижі розпочалась конференція міністрів НАТО

Париж. — Від вівтірка 14 грудня ц. р. йде у Парижі конференція міністрів 15-ох членських держав Північноатлантійського Союзу (НАТО). Беруть в ній участь міністри закордонних, військових і фінансових справ. Конференція триватиме три дні. Французький міністер закордонних справ не заторкне справи реформи НАТО та не згадуватиме про погрозу французького президента де Голля виступити з НАТО — з уваги на тісніші президентські вибори, які відбудуться в найближчу неділю. Зате на тій конференції є мова про Родезію, з уваги на тісне пов'язання родезької проблеми з інтересами Британії, та про В'єтнам, з уваги на тамошню війну, в якій активну участь бере Америка. Державний секретар Дін Раск і секретар оборони Роберт МекНамара перевели окремі наради з різними делеґатами, головно з міністрами Західньої Німеччини.

У В'єтнамі вбито понад 1 000 комуністів

Сайґон. — Воєнну операцію, що її ведуть від четверга минулого тижня південно-в'єтнамські війська й американська морська піхота, названо „Місячним Жнивом". Ця операція ведеться в центральній гористій провінції Кванґтін. До тієї битви кинено коло 4 000 вояків морської піхоти. Знайдено цілу сіть підземних тунелів, склади ліків та матеріялів, з яких шито уніформи для комуністичних повстанців, як теж склад ручних електричних лям. Однак головна сила комуністичних повстанців — втекла. Все ж, у ході тієї шестиденної битви в сутичках з різними меншими формаціями повстанців вбито коло 1 000 ворожих вояків. Ця битва йде за 350 миль на північний схід від столиці Південного В'єтнаму, Сайґону.

Репрезентанти мюнхенського Т-ва Сприяння Українській Науці відвідали Рим, українських Владик і установи

Рим. Репрезентанти Т-ва Сприяння Українській Науці в Німеччині відвідали Рим, і склали візиту кардиналові Йосифові Сліпому, архиєпископові Іванові Бучкові та іншим українським католицьким Владикам і відвідали місцеві українські установи, знайомлючись з їхніми устаткуваннями і працею. На запрошення архиєпископа Івана Бучка, апостольського візитатора для українців у Західній Европі, 29-го листопада ц. р. приїхали до Риму: Куратор Товариства Сприяння Українській Науці, міністеріяльний референт Йоганнес Маврер, проф. Георґ Штадтмюллер, член Наукової Ради Товариства, голова Управи Товариства, доц. Дам'ян Пеленський і 30 листопада були на авдієнції у верховного архиєпископа Кардинала Йосифа Сліпого, архиєпископа Івана Бучка, єпископа Платона Корниляка — апостольського екзарха в Німеччині. Делеґація висловила подяку Апостольській Столиці за опіку для українських наукових установ. Обговорено з архиєпископом Іваном Бучком співпрацю наукових осередків Мюнхену і Риму, предложено проєкт створення інтернату для середньошкільної молоді в Мюнхені та справу соціяльного забезпечення старших віком професорів. Відбуто ряд відвідин у Владик, які перебувають в Римі на Другому Ватиканському Вселенському Соборі. Також складено візиту о. ректорові Великої Семінарії ім. св. Йосафата о. д-рові Іринеєві Назаркові. Отець ректор, який мав змогу особисто відвідати Дім Української Науки в Мюнхені, НТШ, УВУ, УТҐІ, висловив велике признання для праці Дому. Делеґація взяла участь в святочній академії в сторіччя народин Слуги Божого Андрея Шептицького, яку влаштували Велика і Мала Папські Семінарії. На цій академії були присутні наші Єпископи. Після академії Іван Процик висвітлив документарний фільм власної продукції „Дім Української Науки". Делеґація відвідала Малу Папську Семінарію, де вітала апостольського екзарха Арґентини єпископа Арґентини Андрея Сапеляка, першого ректора Малої Семінарії, о. ректора Ст. Чміля, оо. професорів І. Тилявського, В. Сапеляка, К Лихача та ін. Питомці привітали делеґацію, а міністеріяльний референт Й. Маврер у своїй промові висловив радість, що має змогу оглянути Малу Семінарію. Він звернув увагу, що на питомцях лежать великі обов'язки супроти Церкви і Батьківщини. У повороті делеґація мала змогу оглянути будову Українського Католицького Університету. 1-го грудня делеґація відвідала генеральну Курію Чину Св. Василія Великого і була прийнята протоархимандритом о. д-ром Атаназієм Великим і о. д-ром Ісидором Патрилом, секретарем Чину. Того ж дня делеґація взяла участь у Папській авдієнції в Соборі св. Петра, а 2-го грудня була присутня на Службі Божій II Ватиканського Собору. Перед від'їздом делеґація склала подяку о. Шамбелянові Мирославові Марусинові за поміч у переведенні відвідин.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

УКРАЇНКА — ВИЗНАЧНОЮ ЖІНКОЮ САСКАТУНУ

Вінніпеґ. — Як повідомляє „Український Голос" з 8-го грудня ц. р., Жіночий Клюб Підприємців і Професіоналістів в Саскатуні вшанував 22-го листопада ц. р. панну Савелю Федорук почесною грамотою, називаючи українську вчену „визначною жінкою Саскатуну". Це вперше згаданий клюб надав цю почесть громадянці Саскатуну. Ця честь припала нашій землячці, як відзначення за її блискучий академічний рекорд, осяги в атлетиці, визначний вклад в ділянці радіології і досліджень хвороби пістряка (рака) і за високе признання, яке вона здобула в Канаді і закордоном. Грамоту панні Федорук вручила д-р Елойза Джовнс, колишня федеральна посолка з Саскатуну.

УКРАЇНЦІ В ТОРОНТСЬКІЙ СИМФОНІЧНІЙ ОРКЕСТРІ

Торонто. — Минулого вересня й жовтня цього року торонтська симфонічна оркестра зі своїм диригентом Сейджі Озава виступала з концертом у Великій Британії на так званому Коммонвелт Артс Фестіваль. Музичні рецензенти й критики висловлювалися з великим признанням про високий мистецький рівень оркестри і її талановитого молодого диригента, японця за національністю, який покінчив музичні студії в Токіо і в 1959 році здобув першу нагороду на міжнародній компетиції диригентів оркестр, що відбулася в Франції. В цій оркестрі беруть видатну участь українці: в групі першої скрипки — Галина Білошицька, М. Біньовський, Юл. Колковський, в групі віоль — Степанія Хомик, в басовій — Л. Білошицький.

УКРАЇНЕЦЬ ЧЛЕНОМ МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ РАДИ МІСТА ВІННІПЕҐУ

Вінніпеґ. — Українець Іван Петро Сулимко, якому 50 років, був вибраний членом метрополітальної Ради у Вінніпеґу в доповняючих виборах, що відбулися 1-го грудня в третій дивізії. Третя метрополітальна дивізія включає частину північно-західнього Вінніпеґу і частину міських дільниць Вест Килдонан і Олд Килдонан.

АВТОРСЬКИЙ ВЕЧІР ДОКІЇ ГУМЕННОЇ

Торонто. — У п'ятницю 26 листопада, в приміщенні Інтернаціонального Інституту, старкнням Мистецького Стоваришення „Козуб" відбувся Авторський вечір відомої письменниці Докії Гуменної. Вечір відкрив Іван Боднарчук — голова „Козуба", із словом про життєвий шлях письменниці і її творчість виступив поет Борис Олександрів. У першій частині програми письменниця Докія Гуменна прочитала свій спогад під наголовком: „Як народжувались діти Чумацького Шляху", а в другій частині — декілька найновіших недрукованих ще оповідань.

УВАН влаштовує конференцію для відзначення 100-річчя з дня народження Михайла І. Туган-Барановського

Ню Йорк. — У рямцях відзначування 15-річчя Української Вільної Академії Наук у ЗДА, відбудеться у вівторок, 28-го грудня цього року, наукова Конференція Академії на пошану сторіччя з дня народження українського економіста світової слави Михайла Івановича Туган - Барановського. У програмі конференції передбачені доповіді проф. І. Замші з УВАН у ЗДА п. н. „М. І. Туган - Барановський на Україні в 1917 - 1918 роках"; проф. Любомира Коваля з Толідського Університету, Огайо, п. н. „М. І. Туган-Барановський як економіст"; проф. Мирона Мельника з Кентського Університету, Огайо, п. н. „Довгі цикли в американській економіці"; д-ра Всеволода Голубничого з Гантер Коледжу при Нюйоркському Університеті п. н. „Місце теорії вартости М. І. Барановського в історії економічної думки". Відбудеться конференція у великій залі ВУАН при 206 Вест 100-ій вул. у Ню Йорку і почнеться о 7-ій год. вечора.

Д-р Василь Трухлий переобраний на голову УЛТПА в Іллиной

Шикаґо. — В суботу 4-го грудня відбулись тут у приміщеннях Тейлор Гавз Загальні Збори Українського Лікарського Товариства Північної Америки, Відділ Іллиной. Зборами, на яких було присутніх 50 лікарів-членів цього великого та активного Відділу УЛТПА, проводила презндія на чолі з д-ром Іваном Дачишином. Головну Управу УЛТПА репрезентував на зборах її голова д-р Богдан Олесницький.

Після звіту з діяльности, що його склали члени уступаючої Управи з д-ром Василем Трухлим, як головою на чолі, з якого присутні довідались, що за останній рік членство Відділу збільшилося на 10 відсотків, та що до Відділу приєднано декількох студентів медицини, які студіюють у місцевих медичних школах і про те, що при Відділі існує Секція Фармацевтів, яку очолює д-р фарм. Михайло Головатий, — розгорнулася широка дискусія на тему організованої Управою та індивідуальної жертвенности українських лікарів на національні цілі (м. ін. на Український Музей у Шикаґо, що його заснував д-р М. Сіменович — перший голова Відділу, члени Т-ва зібрали 1800 долярів) та дійсно активної і всесторонньої громадської праці наших лікарів на шикаґівському терені.

Українські лікарі Шикаґа та околиці поза своєю виснажливою професійною працею виявили зацікавлення та були активні в різних секторах громадського життя, м. ін. у журналістиці, в музиці (власна оркестра лікарів), спорті та у церковних і виховних справах нашої спільноти.

При Відділі існував Стипендійний Фонд, що ним завідувала Комісія під проводом д-ра Козія, яка за кілька років існування приділила місцевим українським студентам медицини 2700 долярів у формі зворотної допомоги. Студенти ці покінчили вже студії і стали членами УЛТПА.

Комітет Дружин Лікарів, головою якого у звітовому періоді була п. І. Целевичева, був допоміжний у веденні імпрезової та харитативної діяльности, м. ін. причинився до великого товариського успіху Осіннього Пікніку Лікарів, на якому гостював знаний голливудський фільмовий артист Джек Пеленс (Володимир Палагнюк).

З інших численних успішних імпрез, що його влаштував Відділ УЛТПА, був „День Українського Лікаря", що відбувся 10 квітня в залі „Шато Рояль" з участю запрошених чільних громадян Шикаґо, на якому окремою програмою вшановано сеньйора українських лікарів і відомого громадського діяча д-ра Мирослава

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник — Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by Ukrainian National Association, Inc., 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N.J. 07303

Важливі розмови Президента

Президент Пакістану Аюб Хан прибув до Америки, щоб виголосити промову на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй і впродовж двох днів нараджуватися з президентом Джансоном. Незабаром прибуде британський прем'єр Гаролд Вільсон, а після нього — західньонімецький канцлер Людвіґ Ергард. Усі ці три закордонні достойники відвідають Президента протягом найближчих десятьох днів. Кожний із них привезе з собою по окремому комплекту преважливих міжнародних проблем. Вони стосуються теренів Південної Азії, европейського континенту, Атлантійського обширу, справи атомового озброєння і міжнародного роззброєння, політики у відношенні до Совєтського Союзу і комуністичного Китаю, закордонної допомоги і „невтральности" обдаровуваних, що відплачуються невдячністю.

Тому кожному з тих відвідувачів, які своїми прізвищами символізують низку конкретних турбот американської закордонної політики, можна і треба віддавати окрему увагу. Коли ж усі вони приїздять до Америки якраз в половині цього місяця, то цим підкреслюють спільну їм усім — і президентові Джансонові — журбу: сучасний світ сповнений великою кількістю актуальних конфліктів, з якими не можна „чекати", бо час уже не є лікувальним елементом, а став, навпаки, чинником, який натискає на відповідальних державних мужів, примушуючи їх квапитися із шуканням розв'язок. Зволікання іноді буває доцільною тактикою, але воно не може стосуватися, наприклад, проблем комуно-китайського імперіялізму, що з ним фліртує Пакістан, ані проблеми Родезії, яка може перетворитися у нове вогнище кривавої расової війни, ані проблеми Атлантійського Союзу, що його хоче зреорганізувати де Голль, ультимативно загрозивши, що Франція виступить з того союзу.

Таким чином президент Джансон, який кандидував під знаком внутрішньополітичної проблематики під гаслом „мир і добробут", переводитиме найближчих десять днів на дуже важких нарадах із своїми високими гістьми. Найперший з них, пакістанський президент Аюб Хан, приїздить, щоб шукати підтримки в Америці у своїм спорі з Індією за Кашмір і просити дальшої економічної допомоги. Однак Пакістан діставав дотепер від Америки кругло по мільйонові долярів щоденно і водночас — сприяв у своїй пресово-пропаґандивній пропаґанді комуністам з В'єтнаму, промовчував американську допомогу, радив прийняти Пейпінґ до ОН і уладжував ворожі до ЗДА демонстрації. Розмова з Аюбом Ханом буде тим труднішою, що за шість тижнів прибуде до ЗДА індійський прем'єр *Лял* Багадур Шастрі — з повними кишенями прохань і претенсій цілком протилежного характеру, аніж їх має пакістанський президент. В одному вони тільки однозгідні: у вимаганні допомоги від Америки з одночасною такою власною закордонною політикою, яка перечить американським інтересам. Президент Джансон належить до політиків радше мовчазних, таких, які волють слухати, аніж говорити. Упродовж найближчих 10-х днів він буде примушений ставити різні точки над „і". Треба побажати йому успіхів у цих нарадах, в яких буде мова про долю народів.

Можливе тільки в СССР

У Совєтському Союзі чимало всякої дивовижі, з приводу якої західня людина тільки здвигає плечима, мовляв, „без водки не розбереш". Трапляються такі дивовижі в усіх ділянках життя, навіть у системі керівних органів, де все мало б бути базоване на якихось правних засадах.

Яскравим прикладом того, до яких диковинних абсурдів доходить інколи совєтська система, може бути постанова останньої сесії Верховного Совєту СССР, тобто совєтського „парляменту", у висліді якої, як відомо, був звільнений із свого посту дотеперішній голова Президії Верховного Совєту Анастас Мікоян, а „президентом" СССР був призначений Микола Підгорний.

У цій постанові, датованій днем 9 грудня 1965 року і надрукованій на другий день в „Правді" й „Известиях", сказано: „Верховний Совєт СССР постановляє: задовольнити прохання тов. Мікояна Анастаса Івановича про звільнення його від обов'язків голови Президії Верховного Совєту СССР". Підписав цю постанову як голова Президії Верховного Совєту СССР . . . Ніколай Подгорний, значить, наслідник Мікояна, той, що при подаванні резиґнаційної заяви Мікояна і при вирішуванні її Верховним Совєтом ще не був взагалі головою Президії згаданого Совєту.

Ніде в світі така процедура неможлива. Знаходить вона місце тільки в Совєтському Союзі. Пояснити таку диковину можна було б тільки тоді, якби прийняти, що Мікоян на останній Сесії Верховного Совєту вже взагалі не був головою цього совєтського „парляменту" і обов'язки його виконував фактично не обраний, а призначений на це становище ще перед його „звільненням" член Президії ЦК КПСС Микола Підгорний . . .

Потоптання світлих традицій

У п'ятницю 10 грудня ц. р. в столиці Швеції, Стокгольмі відбулося вручення нагород Нобеля совєтському письменникові Михайлові Шолохову за заслуги в ділянці літератури і кільком західнім ученим за досягнення в різних ділянках науки. Відбувалось вручення цих нагород дуже урочисто в присутності шведського короля і його родини, представників шведського уряду, чужоземних дипломатів та гостей. Вручав нагороду Шолохову сам король Ґустав VI Адольф. Совєтський „лавреат" Шолохов під час урочистости був в елеґантному чорному фраку і дорогій сорочці з білим шовковим метеликом . . .

Президент Нобелівського Комітету при шведській Академії Наук, д-р А. Естерлінґ, назвав у своїй промові відзначений премією Нобеля роман Шолохова „Тихий Дон" — „мужнім літературним твором", а секретар шведської Академії Наук в справах літератури, д-р К. І. Ґієров, заявив, що „Шолохов своїм мистецтвом переходить усі межі". Сам же Шолохов, відповідаючи на привітання, висловив свою гордість, що нагороду признано йому — совєтському і російському письменникові, пропаґував соціялістичний реалізм і закликав обстоювати . . . свободу і честь, ідеали гуманізму і людського прогресу . . .

Того ж дня, як відбувалася ця урочистість, британський видавець Картер пробував добитися до Шолохова, щоб просити його інтервеніювати у справі ув'язнених в СССР совєтських письменників А. Синявського та Ю. Даніела. Шолохов відмовився говорити на цю тему.

Так повівся новоспечений совєтський лавреат Нобеля. Своєю поведінкою він брутально потоптав світлі традиції і самої нагороди Нобеля, уділюваної тим, що обстоюють свободу, честь, гідність людей та народів, і традиції своїх славних попередників, які не вагалися виступити на оборону переслідуваних, ув'язнених, репресованих. Що більше, через кілька годин після цього Шолохову стискали руки король, дипломати, академіки . . .

ДОПОМОГА ЗДА ЛАТИНСЬКІЙ АМЕРИЦІ

Недавно закінчилася в Ріо де Жанейро Міжамериканська конференція, в якій брали участь міністри закордонних справ латино - американських держав і державний секретар ЗДА Дін Раск. На цій конференції схвалено основи для модернізації і скріплення організації Союзу для Поступу, що його засновано в 1961-му році, згідно з пропозицією тодішнього президента Джана Ф. Кеннеді.

При закінченні тієї конференції мехіканський делеґат сказанв: „Коли б президент Кеннеді не започаткував був у 1961-му році Союзу для Поступу, можна було б сумніватися, чи міжамериканська система збереглася б досі як цілість". Союз для Поступу змагає до якнайтіснішої співпраці в політичній, економічній і культурній ділянках цієї системи.

На конференції виявилося, що найважча річ — дійти до повної співпраці між латино - американськими країнами і ЗДА в політичній ділянці. Не вдалося порозумітися в справі спільних збройних сил, які мали б поборювати підривну комуністичну діяльність. Але є надія, що цю справу розв'яжуть на наступній конференції, що відбудеться влітку 1966-го року.

Президент Кеннеді зобов'язався допомагати Латинській Америці до 1971-го року, і на цю ціль ЗДА мали б видати у формі допомоги та приватних інвестицій впродовж десяти років $20 більйонів. Згідно з пляном 1961-го року самі латино - американські держави мали б витратити в цьому десятирічні $80 більйонів.

Усі присутні на конференції делеґати з радістю прийняли заяву президента Джансона про те, що ЗДА зобов'язуються підтримувати Союз для Поступу і після 1971-го року.

ЗДА вив'язалися зі своїх зобов'язань супроти держав-членів Союзу для Поступу, але не всі ці держави старалися поліпшити свою економіку, своє шкільництво та піднести життьову стопу свого населення. Представник ЗДА на конференції в Ріо заявив, що без повної співпраці з державами Латинської Америки важко буде осягнути ціль, про яку мріяв покійний президент Кеннеді.

Від 1 липня 1962-го до 30 червня 1965 року ЗДА вклали на допомогу 19-ом латино - американським державам малощо не п'ять більйонів долярів. З цієї допомоги найбільше дістали Бразилія — $1,026,900,000, Чіле — $566,300,000, Мехіко — $495,400,000, Колюмбія — $369,300,000, Венесуеля — $201,600,000, Перу — $209,900,000. Найменшу допомогу мали Гаїті — $11,-700,000, Параґвай — $35,-300,000, Уруґвай — $35,700,-000, Ґватемаля — $49,100,-000.

В якому відношенні стоїть допомога ЗДА до числа населення латино - американських держав, які дістають гроші?

На кожну особу в Болівії, Чіле, Панамі і Коста Ріка з американської допомоги припадає понад $40, у Венесуелі, Колюмбії, Нікараґві, Сальвадорі по $20-$40, а в решті держав — менше як по $20.

Звичайно, ця допомога не позначилася виразно на добробуті й освіті населення Латинської Америки. Однак, треба пам'ятати, що ЗДА видали досі на цю справу менше як четвертину з запляновної на першу декаду суми $20 більйонів. Треба ще згадати, що самі латино-американські держави мали витратити на цю ж ціль в чотири рази більше — $80 більйонів.

Про те, що Південна і Середуща Америка потребують сторонньої фінансової допомоги свідчить факт, що лише в п'ятьох державах цього обширу припадає річних прибутків на одну особу від 401 до 851 долярів. До цих „найбагатших" країн належать Мехіко, Венесуеля, Чіле, Арґентина й Уруґвай. В Колюмбії, Перу, Параґваї, Ґватемалі, Сальвадорі, Нікараґві, Коста Ріка і Панамі на кожну особу припадає річного прибутку лише від 201 до 400 долярів, а у всіх інших державах — Бразилії, Болівії, Еквадорі, Гаїті пересічний прибуток кожного мешканця менший як 200 долярів річно.

Ці дані пророчисто свідчать про те, який низький життьовий рівень існує в Латинській Америці. Пересічно на всьому тому обширі на одну особу припадає по 325 долярів річного прибутку, тоді як у ЗДА він становить 3.178 долярів.

Стан здоров'я населення Латинської Америки також нижчий, як населення ЗДА. Його пересічний вік у латино - американських державах становить 51 рік, а у ЗДА — 70 років. В Колюмбії, Перу, Болівії, Параґваї, Ґватемалі, Сальвадорі він ще нижчий — 40 - 50 років, в Бразилії, Чіле й Арґентині — від 51 до 60 років, у Венесуелі, Мехіко й Параґваї — 61 - 66 років.

З усього сказаного вище виходить, що потрібно ще багато труду і багато грошей, щоб зрівняти Латинську Америку із ЗДА щодо освіти та життьової стопи. Тут треба дійсної і щирої співпраці всіх латинських держав і Америки. І до цього прагне Союз для Поступу.

● **У Греції арештовано трьох** полковників і кільканадцять інших старшин за змову проти монархії. Вони належали — за твердженням військових слідчих — до тайної організації „Аспіда", політичним лідером якої був 46-річний син тодішнього прем'єра Георга Папандреу професор Андреас Папандреу. Старий Георг Папандреу саме тому так завзято боровся проти відсунення його від головства в уряді королем Константином, що хотів перевести „чистку" серед високих старшин і не допустити до виявлення тайни „Аспіди", а тим самим до скомпромітування його сина.

● **Еспанська поліція силою виконала** кількасот студентів з університету в Мадриді, де вони раз-ураз уладжували галасливі віча проти режиму. Конфлікт загострило арештування провідника студентської демонстрації.

КИЇВСЬКА ФОРТЕЦЯ

Вона була повністю зруйнована ще понад сім століть тому, ця славетна київська фортеця! Зруйнували її таtаро - монголи. Давня-давня твердиня розташовувалась там, де нині міститься історичний музей, і незабаром після заснування займала вона приблизно три гектари.

Що кажуть літописні джерела? З них довідуємося, що в 945 році тут стояв дерев'яний палац княгині Ольги, а за його межами — два київські двори. Один з них, так званий теремний, був збудований там, де нині Андріївська церква.

Наприкінці X і на початку XI століть, за князювання Володимира Святославича, центр Києва був перебудований і розширений. Він займав площу приблизно на десять гектарів. Володимирове місто було обнесене земляним валом з дерев'яною стіною. На розі нинішніх вулиць Великої Житомирської та Володимирської височіла кам'яна вежа з проїздною аркою. Пізніше, коли син Володимира, Ярослав Мудрий, збудував Софійський собор, ворота дістали назву Софіївських, а після таро-монгольської навали — Батиєвих, бо саме через них ханська орда вдерлася до київської фортеці.

Земляний вал довкола фортеці перетинав глибокий яр. До твердині можна було потрапити дерев'яним мостом, що був перекинутий навпроти Софіївської вежі.

У перебудованій і укріпленій твердині розміщувалися князівські палати, церковні двори, житла-майстерні ювелірів, приміщення челяді. Від кам'яної вежі йшла головна вулиця. Вона вела на князівський двір і майдан — так званий бабин торжок, на якому стояла збудована Володимиром Десятинна церква і вивезені ним з грецького міста Херсонесу бронзові квадриґи — статуї коней. Як відомо, на бабиному торжку відбувалися міські ярмарки.

У XI - XIII століттях в київській твердині найвизначнішим був Великий Ярославів двір. Він містився там, де нині Десятинна вулиця. В західній частині його стояв розкішний палац — Гридниця, головна заля якого мала приблизно двісті квадратових метрів. Тут влаштовувано князівські бенкети.

Стіни палацу бачили не лише пишні бенкети. Вони — свідки грізних і драматичних подій минулого. Так, наприклад, у 1097 році князь Святополк захопив у цьому палаці теребовлянського князя Василька і осліпив його. А в 1240 році велику муровану будову перетворено на військову фортецю.

У східній частині Великого Ярославового двора, поблизу нинішнього фунікулеру, у X столітті знаходився пантеон богів. Слово „пантеон" грецького походження, означає місце або храм, присвячений богам. У 980 році князь Володимир встановив над Дніпром зображення головних давньоукраїнських богів: Перуна, Хорса, Дажбь-бога, Стрибога . . . Під час прийняття християнства дерев'яні зображення богів знищено за князівським наказом, а Перуна скинуто в Дніпро. Літописець розповідає, що кияне бігли берегом, і, коли Перун поринав у хвилі, кричали: „Видибай, боже!", тобто „випливай". На тому місці, де перунова статуя затонула, був збудований Видубецький монастир. Назва монастиря пов'язана, очевидно, з словом „видибай". Там же був розташований ще один палац, що мав назву „Золотоверхий".

На території Київської твердині стояв також Мстиславів двір. Під час археологічних розкопин виявлено залишки палацу, що мав три великі палати. Тепер на цьому місці в Києві — будинок телеграфу.

Із Київською фортецею межував Софіївський собор, що в ньому, як згадує літописець, у різні часи поховано Ярослава Мудрого, Всеволода Ярославича, Ростислава Всеволодича, Володимира Мономаха, його сина Вячеслава. Але в літописі є одно малозрозуміле місце. В 1093 році, під час бою з половцями, молодий князь Ростислав, онук Ярослава Мудрого, потонув у річці Стугні. Як зміг молодий і дужий князь загинути у невеличкій річці? За свідчення літописця, князівська усипальниця була поруч із саркофагом Ярослава Мудрого у Софіївському соборі. Але останній, як знаємо, перенесений на інше місце. Як шукати цю усипальницю, коли нічого не відомо про первісне місце находження саркофага?

У літописі „Сказання про Бориса і Гліба" говориться, що в 1054 - 1090 роках саркофаг стояв у північно-східньому притворі собору. Під час розкопин знято чавунну плиту і цегляні підлоги XVIII - XIX століть. На метровій глибині виявлено стару підлогу, що складалася з великих керамічних плит, оздоблених візерунками з різнобарвним полиском. Під ними розкрилася нижня частина прямокутної кам'яниці. У коморі лежало п'ятнадцять людських кістяків. Серед них — череп, що в ньому міцно застряг залізний гостряк стріли. Невже це череп князя Ростислава? Так, дослідження підтвердили цю думку. Стало зрозумілим, що Ростислав потонув у Стугні, смертельно поранений.

Як бачимо, за літописними джерелами та матеріялами археологічних розкопин можна відтворити більшменш повно зовнішній вигляд Київської фортеці.

Що можуть ще розкрити непрочитані сторінки історії столиці України — вічного міста Києва?! . .

П. Панасенко

Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

ЗА ДОЛЯР — ЩО ЗАВГОДНО

„Коли прийде час вішати капіталістів, всі вони навввипередки будуть бігти до нас продавати нам мотузку . . ."

Ленін

Хто наш найкращий друг і приятель? — Той, на кого завжди можна розраховувати в тяжкій годині. Якщо так, то червоний Китай має найвірнішого друга — канадійський уряд. Пейпінґ знову опинився в економічній кризі, і знову Канада поспішила йому на поміч.

Як відомо, Канада продала недавно комуно-китайцям найбільшу кількість пшениці, яку тільки вона колинебудь продавала, за 400 мільйонів долярів. Цю величезну поміч зроблено тим самим комуно-китайцям, які устами свого міністра закордонних справ лише два місяці тому заповіли „безперервні революції" проти Америки.

Ця трансакція канадійського уряду нагадує нам часи, коли п і внічноамериканські торгівці продавали індіянам віскі та вогнепальну зброю, і тих індустріялістів Америки, які продавали Японії сталевий брухт, що ним пізніше японці вбивали американських вояків.

Без сумніву, нестача хліба в червоному Китаї значно сповільнила б розвиток його важкої індустрії, притримувала б його войовничий дух. Але тепер Пейпінґові нема чого журитися: канадійці прийшли з допомогою!

Цікаво, чи уряд Канади, намагаючись вирівняти свій платіжний балянс та задовольнити своїх фармерів, роздумував над тим, яку допомогу він дає найбільш аґресивній, найбільш войовничій та безвідповідальній державі у світі?

Британія також торгувала з червоним Китаєм під час Корейської війни, і тепер торгує з ним. Західня Німеччина поширює свою торгівлю з російськими сателітами. Франція збирається давати кредити тим же сателітам.

А як на цю справу дивиться „дядько Сем?" Його позиція в цій справі не дає йому жадного права будь-кого повчати або критикувати. В той час, як ми відверто критикували Захід за його торгівлю з Кубою, ми заохочували поширення торгівлі з країнами, які допомагали Кубі. Якщо наш уряд дозволяє продаж нуклеарних реакторів комуністичній державі, як ми можемо критикувати продаж автобусів іншій або пшеницю третій комуністичній державі?

Як ми можемо критикувати канадійську жадобу продавати пшеницю червоному Китаєві, коли самі два роки тому продали Росії майже таку ж кількість пшениці, і тепер не від того, щоб продати ще стільки?

Тим, хто твердить, що Москва менш аґресивна, ніж Пейпінґ, нагадуємо, що не Пейпінґ, а Москва встаткувала ракети на Кубі і тепер має їх у В'єтнамі.

Наша теперішня політика заохочувати торгівлі з якоюсь комуністичною державою і в той же час благочестиво проповідувати бойкот її сателіта є не тільки лицемірною, але й нерозумною.

Ми мусимо припинити проповідування, що, торгуючи з комуністичними державами, тим самим „лібералізуємо" їх і послаблюємо леща-та, в яких перебувають їх народи.

Вже крайня пора, щоб Америка разом з її союзниками визначила торговельну політику вільного світу з комуністичними державами.

Теперішня конкуренція капіталістичних країн у торгівлі з комуністичними державами чи не є це змаг за те, щоб продати якомога більше „мотузків" для самих себе? . . .

Т. Прокопів
Мінneaполіс, Мінн.

НА ЛЮБОВ І СМАК ТОВАРИШ НЕ ВСЯК

Інж. С. Матвієнко - Сікар з Бразилії у своїм листі до „Свободи" з 11 грудня ц. р. гостро засуджує слово „спільнота", що, мовляв, влізло до мови емігрантів, як свого часу „позаяк", що його як новотвір уживали особливо „новоприверженi до українського пня неофіти". Слово „спільнота", пише інж. Матвієнко - Сікар, на Україні „вживають лише в суґубо від'ємному змислі (?)". Селяни, мовляв, казали про кооперативу, де прокралися керівники: „Хіба це споживча спілка? Це ж злодійська спільнота!"

Інж. С. Матвієнко - Сікар не має рації.

Поперше, несправедливо образив він слово „позаяк". Цього нині вже архаїчного слова вживали наші клясики М. Коцюбинський і Іван Франко, вживали й інші українські визначні письменники та журналісти, що їх годі зарахувати до „новоприверженних неофітів". Це слово можна знайти і в останньому 6-томовому словнику Академії Наук УССР. Доля цього слова нещаслива: свого ж таки часу воно стало об'єктом насміхів в одеських анекдотах, навіть у гумористичних фейлетонах Остапа Вишні — і безславно вмерло в живій і писаній мові, хоч мало права на існування.

Слово „спільнота", як і кожне інше слово, якого надуживаємо, може утертися, заялозитися, навіть остогиднути. Отак надуживаємо ми в нашій пресі, наприклад, слово „сьогодні", нехтуючи такі його синоніми й синонімічні форми, як „нині", „тепер", „під теперішній час" та ін., вживаючи іноді навіть в значенні періоду, доби. Але в ряді синонімів: суспільство, товариство, громада, суспільність знайшла собі „спільнота" досить виразно означене місце, дарма що в словниках — поза Кузелиним українсько - німецьким — його нібито й немає.

Неґативного характеру можна надати „спільноті", як і кожному іншому слову, епітетом або відповідною інтонацією. Отже, в поданому автором прикладі з кооперативою набрало б неґативного значення і слово „товариство" чи „компанія", коли б поставити їх там на місце „спільноти".

Зовсім не має рації п. Матвієнко - Сікар, пишучи, що майже всі іменники нашої мови з закінченням на „ота", з наголошеною останньою силябою, мають від'ємне значення. Його приклади: підлота, мерзота, глупота, сльота та ін. ніяк ні переконують. До цього ряду іменників із наростком „ота" можна додати хоч би й такі, що заперечують його твердження: дивота („то не дивота, що до чарки охота" — нар. прислів'я), піхота, кіннота, простота - („простоту радісну узявши за закон" — М. Рильський), цнота, пишнота, рясота, любота („любота глянути на молодят" — Гр.), вагота, однота, чеснота та ін.

До речі, „сльота" має наголос на кінці, а не на першому складі.

У характеристиці цієї групи іменників жіночого роду на „ота" наші мовознавці підкреслюють лише їх емоціональне забарвлення.

В. Холодногорський
Бруклин, Н. Й.

● **Між Італією і Західньою Німеччиною** прийшло до обміну — мабуть вперше в історії — великими транспортами — муравлів. Фахівці виловили й відповідно забезпечили у скринях з землею по 10 мільйонів муравлів та взаємно ними обмінялись, як вояками, що мають поборювати шкідливих комах в садах і полях Німеччини й Італії, у відповідних кліматичних умовинах та на відповідній почві.

о. Іриней Готра, ЧСВВ

ПОВОРОТ МИТРОПОЛИТА КИР АНДРЕЯ ШЕПТИЦЬКОГО ІЗ ЗАСЛАННЯ

(Спогад його особистого секретаря)

(6)

На другий день, 9-го липня, ми приїхали до Стокгольму. Тут на вокзалі зустрічала нас графиня Ледуховська, кревна Митрополита. Вона мала виховний заклад для дівчат у Дірогольмі. Електричною залізницею приїхали ми до неї. Висіли, свої речі поскладали на пероні і пустилися пішки до пансіону, гарної віллі, за яких 200 кроків від станції. „Останься тут при багажі", — сказав Митрополит до мене, — заки приїде хлопець з візком і їх забере". На це відізвалась графиня: „Ексцеленціє, ці речі можуть лежати тут місяцями, і ніхто їх не рушить".

Розгостилися ми в пансіоні, як у себе вдома. Стали навідуватися до нас знайомі і незнайомі емігранти, щоби побачити Митрополита. Не лишили нас в спокої кореспонденти шведських газет. Одного разу прийшли досить пізно і попросили влаштувати інтерв'ю з Митрополитом. Я сказав, що Митрополит змучений дорогою, відпочиває і нікого не приймає. Тоді вони почали мучити мене різними запитами. Я дещо сказав, але не мав охоти довго з ними розмовляти, і вони тим задоволилися. Попросили ще фотографії Митрополита. У мене була ще одна знімка для пашпорта, і я її їм дав. Потім гірко дорікав собі за ту знімку, а найбільше за розмову з репортерами, бо на другий день ранком появилася у шведській газеті стаття з побільшеною фотографією Митрополита. Що то вони там не повиписували. Лише хвороблива уява могла все це видумати.

Приїхав із Стокгольма наш славний співак Модест Менцінський із своєю акомпаніяторкою і з нагоди приїзду Митрополита дав маленький концерт у домашньому гуртку. По концерті проспівав ще кілька українських пісень уже без акомпаніяменту. Мило провели ми той вечір з нашим славним співаком, шкільним товаришем єпископа Боцяна.

У сусідстві недалеко пансіону проживав латинський священик Марковський, колеґа єпископа Боцяна із студій в Інсбруці. Він запросив нас до себе в гостину.

Коли підійшли ми до дому о. Марковського, побачив я там на щоглі наш синьо - жовтий прапор. Здивований, я спитав, звідки він узяв цей наш прапор? А він каже: „Це — шведський. У нас є такий звичай, що коли до якого дому прибуває визначний гість, то вивішується національний прапор".

Другий концерт на честь Митрополита дав Модест Менцінський у столиці Швеції, Стокгольмі. Про цей концерт широко розписувалася тоді шведська преса. Крім концерту, славний співак влаштував у себе вдома велике прийняття для Митрополита, на якому були й наші визначні представники з еміґрації.

Митрополит поспішав до Риму, бо хотів якнайскорше скласти звідомлення Папі Венедиктові XV про стан нашої Церкви. Але перед тим він плянував ще зустрітися з нашою Парляментарною Репрезентацією в Німеччині. Отже, треба було їхати до Німеччини. Щоб не робити великого розголосу, рішив Митрополит поїхати до Гамбурґу.

18-го липня 1917-го року вибралися ми кораблем через Балтик. Прибули до прикордонного міста Німеччини, Нюренберґу. Маленьке протестантське містечко. Зараз при вході спіткала нас мала неприємність: тому, що були ми в рясах, юрба старших і дітвори стріла нас сміхом і кпинами. Далі перша ж поліційна патруля зажадала від нас документів. Ці документи не задовольнили жандарма. Нас запровадили на поліцію.

По годинному чеканні прийшов начальник поліції, переглянув наші документи, і, щоб рятувати немилу ситуацію, бо довідався, хто ми і звідки вертаємось, став пояснювати, що у наших паперах повинні були ще щось додати чи підписати. А що тут не було нашої провини, нас відпустили. Ми попросили, щоб поліція усунула натовп народу, що зібрався під будинком, щоб ми могли дістатися до готелю. Людей усунули, але залишилося ще багато дітвори.

По дорозі зустрів нас якийсь російський знімчений полячок і став в ординарний спосіб ганьбити. Митрополит усміхнувся і почав його розпитувати, звідки він узявся, чи довго вже тут, як йому живеться. Такий лагідний спосіб розмови так вплинув на полячка, що він зовсім змінив тон і заявив, що, мовляв, думав, що ми православні батюшки і тому так вороже до нас поставився.

В ОБОРОНІ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ ПРОТИ НИЩЕННЯ ЇЇ МОСКВОЮ

II.

В цих трагічних обставинах на Україні, особливі обов'язки падають на нас, українців у вільному світі. Наш найперший обов'язок — творити і активно підтримувати вільну і незалежну українську науку, яка передусім спростовувала б ширені тенденційні відомості про Україну та допомагала б творити наші непроминальні культурні вартості. Українська наука, література, мистецтво, збагачувані щораз новими творами у вільному світі, мають протидіяти лихові, що його завдає українській культурі протинародна окупаційна влада в Україні, та бодай частинно заповнювати прогалину, яка постала від часу накинення Україні ворожого, большевицько-московського режиму. Тому, взявши на увагу всі факти знущання московської окупації над українською культурою, зокрема мовою, конференція закликає Філологічну Секцію Наукового Товариства ім. Шевченка в ЗДА зорганізувати окрему Комісію для збирання й опрацювання всіх доступних матеріялів і правничого з'ясування їх, щоб виготовити скаргу до Об'єднаних Націй проти урядів СССР і УССР за порушування чартеру ОН та зґвалтування Декляраціі про права людини, проголошеної Генеральною Асамблеєю 10 грудня 1948 р., як також конвенції проти народовбивства. Взявши на увагу, що варварське обмосковлювання ведеться не тільки в Україні, а й по всіх немосковських так званих республіках і областях, що входять в склад СССР, конференція доручає Управі НТШ
А виступити з ініціятивою скликання другого Конґресу науковців та культурних діячів всіх Москвою поневолених народів до 1968-го року в Ню Йорку.

Конференція нагадує, що ворожі Україні і її змаганням кремлівські володарі свідомі ваги української громади у вільному світі, її ролі для збереження і розвитку тієї української культури, яку вони намірились знищити. Тому вони, незалежно від густої сітки розкинених у вільному світі різних комуністичних аґентур, покликали до життя ще й окрему офіційну установу „Товариство культурних зв'язків з українцями за кордоном", що має своїм завданням різними способами сіяти серед української громади поза межами її батьківщини розбрат, хаос, внутрішні конфлікти та непошану не тільки до власного проводу, але й до різних історичних актів, до своєї національної традиції, до своєї рідної мови, а врешті навіть до своєї прадідівської віри і рідної Церкви. Спостерігаючи ці явища в нашій еміґраційній дійсності і здаючи собі справу з плянованих заходів большевицької московської політики, ми звертаємось до українських громадських і суспільно-політичних діячів нашої еміґрації з щирим закликом обміркувати всебічно нашу національно-культурну місію у світі і для тієї одної ідеї, що лучить усіх свідомих українців в один суспільний моноліт, присвятити всі свої зусилля, всю нашу організаційну працю, в різних її теперішніх діях і формах. До окремих діячів української культури у вільному світі звертаємося з окремим закликом зрозуміти надзвичайно складні і важкі умовини життя і праці наших діячів культури в сучасній Україні, які в кожному прояві своєї, не раз і цінної наукової, літературної і мистецької творчости мусять підпорядковуватись вимогам московсько-большевицького окупанта і його безупинній контролі, та ставитись до їхніх апелів і звернень до українських діячів культури поза Україною, як до накинених їм большевицьким режимом вимог і як до актів, які мусять знаходити згоду ворожого українству московського центру, що всіма такими актами керує.

Щоб усі наші національні сили звернути на шлях захисту не тільки української культури, як головного фактора в житті нашого народу, але разом із цим і на захист національної душі української спільноти у вільному світі та на збереження її для цілости українського народу, ми звертаємося окремо з гарячим проханням і закликом до Ієрархії обох історичних Українських Церков докласти всіх зусиль, щоб зберегти не тільки українське обличчя Христової Церкви в нашому народі на чужині, в усіх її формах і характері, в її обряді, мові і в її церковній традиції, але й створити з неї тверду фортецю українства в чужому морі. Ми вважаємо, що наша рідна свята Церква повинна стати знову, як була на рідних землях, невичерпним джерелом нашого духового об'єднання, зокрема вічно живим джерелом нашої національної освіти та суспільним центром національно-релігійного виховання цілої спільноти і всіх українських поколінь на чужині, щоб вони, в пошані до нашої святої Церкви, до авторитету її духовних провідників, з любов'ю до рідної мови й культури, до нашого славного минулого, до всього, що рідне в цілому, могли гордо нести прапор української національної особовости.

Уважаючи, що в об'єднанні всіх наших творчих і конструктивних сил вільної української спільноти поза межами України можна створити багато культурних цінностей і зберегти духовий потенціял наших національних вартостей та виконати якслід ту нашу місію, що її поклало на нас Боже Провидіння, Пленарна Наукова Конференція закликає всіх провідних діячів нашого релігійного, культурного і суспільного життя — виступити об'єднаним фронтом в обороні української національної культури і скоординованими зусиллями діяти на добро української науки, літератури й мистецтва, на добро святої української Правди!

(Кінець)

НАША МОЛОДЬ В „АКЦІЇ"

Дев'ять змагань і дев'ять перемог! Це вже не припадок, це вже не само щастя, але доказ, що футбольна дружина УАТ „Чорноморська Січ" в Нюарку таки мусить вміти грати і виграти дев'ять змагань під ряд. І що ще цікавіше: ціла дружина — це українського походження американці. Один (Мачник) роджений і вихований таки в самій Північній Америці, два інші (Павлишин і Юрків), — це уродженці Арґентини, які приїхали до ЗДА кілька років тому, три інші, — це сини Придніпрянщини (два брати Німерчинські та В. Каздоба); вкінці сім інших — уродженці західньої України (Снилик, Чижович, Савицький, Понось, Сольчаник, Чайка та Саварин). Ті, що роджені в Україні, деякі України навіть не пам'ятають, бо виїхали ще малими дітьми. Їх футбольна кар'єра, — це вже еміґрація, особливо ЗДА, але і тут вони зуміли вирости на непересічного формату змагунів. Всі вони уважають себе українцями і горді з того, що саме в українській дружині грають, не лише по імені, але і по суті, і виграють. І ви не бачите ніякого поділу між ними на українців звідси чи звідти.

Їх противники — це клюби Американської Футбольної Ліґи, що є без сумніву одною з найсильніших нашого терену і в дружинах якої ви часто зустрічаєте імена знані широко по всьому спортовому світі. Серед таких то змагунів — наші грачі, серед яких на площі, в клюбі і поза ним — це все „українці". І ви, як глядачі, горді з них, що вони так себе представляють, ви ще більше горді, коли вони перемагають сильних противників.

Пишемо це не на те, щоб їх вихвалювати. Пишемо на те, щоб пригадати декому з нас, що наша молодь є здібна змагатися і серед великих, і серед „спеців" у футболі. Автор цих рядків, який роками за віру в такі правди боровся, може особисто бути лише вдячний УАТ „Чорноморська Січ", що ділом доводить ту правду. І цікаве ще й те, що ця правда перемагає навіть і серед тих, які в неї не вірили.

Той факт не мало значить для розуміння ролі такого спортового товариства, яким є і хоче залишитися УАТ „Чорноморська Січ" в Нюарку. Правда, копаний м'яч у ЗДА не є „великим спортом". Але і в інших спортах ви стрічаєте українську молодь, вона нічим не гірша від молоді іншого національного походження. Для прикладу наведу такий випадок. В одній школі, де навчався син автора цих рядків, на тисячу учнів було теж 4 „юкес", (як їх називали), хоч два з них вже третє покоління тут народжене. І всі вони грали в школі американський футбол і всі вони належали до чолових змагунів своєї школи, яка здобула мистецтво своєї групи. Значить, що наші діти не почуваються менше здібними спортовцями від усіх інших. Даймо їм можливість себе виявити, і вони напевно нас не засоромлять.

Приклад УАТ „Чорноморської Січі" в Нюарку гідний уваги наших осередків в Америці чи Канаді, бо суттю нашої спортової діяльности повинно бути те, щоб давати змогу нашим дітям виростати на повновартних громадян у всьому відношенні. А спортові осяги не мало в цім напрямі помагають, часто густо більше, як різні „схолястичні" виводи, як виховувати нашу молодь щоб вона не „губилася", не топилася в якихось невидимих чи видимих морях.

І. Я. Хамуляк

На виставці образів в Ню Рашель

Кому щастить, того Бог щедрою рукою обдаровує. Таке думала я про родину пп. Кіналів, оглядаючи образи пані Слави Кіналь.

Прекрасне приміщення УТСА в Ню Рошел. На стінах першого поверху в чудово обставлених кімнатах красуються образи пані Слави. Голова місцевого мистецького товариства запросила її дати виставку своїх творів.

Квіти, вільні композиції, фіґури наче промовляють до глядача своєю експресією. Вони мені нагадували нашу веселу соняшну Україну.

Кожний образ притягає увагу притаманною особовістю. Відчувається спонтанність, вільність, широкий розмах, радість яскравих кольорів.

Люди ходять, зупиняються, йдуть далі, повертаються назад до того чи іншого образа. Стоять, студіюють, щоб налюбуватися, глибше зрозуміти ідею.

Пані Слава вся цвіте. Радісно, сердечно вітає всіх. Розмовляє, пояснює деталі, гостить чудовими солодощами. Пан доктор Кіналь також уважає, щоб кожного привітати.

Скільки праці, скільки надхнення й краси в цих образах!

Софія Гаєвська

● У Лондоні діють три закордонні жінки-амбасадорки: княжна Ляллa Аізна з Марокко, Марія дель Кармен Гуттієрез Чемберлен де Чіттенден з Коста Ріки і Альба Антонія Грінан Нунез з Куби. Ця остання прийшла на місце Луіса Рікардо Альфонза, який у вересні цього року вибрав свободу. Альба Антонія Нунез була головою відділу Об'єднаних Націй в Кубинському міністерстві акордонних справ.

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

з великим смутком повідомляє, що в суботу 11-го грудня 1965 року несподівано помер в Говарді, Р. Ай., дійсний член Академії

Професор Доктор Іван Вікторович БАЗИЛЕВИЧ

і висловлює глибоке співчуття Родині Покійного

УПРАВА УВАН у США

† В глибокому смутку повідомляємо, що 10-го грудня 1965 р. після тяжкої недуги помер на 64-му році життя наш Дорогий ЧОЛОВІК, ТАТО і ДЯДЬКО

бл. п. ОЛЕКСАНДЕР ПІЩАЛКО

Нар. на Полтавщині.

Похорон відбувся 13-го грудня 1965 р. з української православної церкви Всіх Святих на цвинтарі Rose Hill, Linden, N.J.

Засмучені горем:
ОЛЕНА — дружина
ОЛЯ, ВІРА, НЕЛЯ і ГАЛЯ — діти
ПАВЛО — племінник

З великим сумом повідомляю Приятелів і Знайомих про смерть Найдорожчого мого МУЖА

Інж. Петра Павловича ТЕРЕЩЕНКА

який відійшов у Вічність дня 8 листопада 1965 року, на 69 році життя. Уроджений в Черкасах на Київщині, на високому березі Дніпра.

Учасник Визвольних Змагань, бувший старшина до доручень Головного Отамана. Останньо видатний генетик, спеціяліст від цукрової тростини, з праць якого буде користати ще довгі роки ціла південна Америка.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Безмежним горем прибита дружина — ЄВФРОСИНА

Адреса: Euphrosyna de Tereshtchenko
Apar. 18. Trujillo, Peru.

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ ВІДДІЛ НОВОЇ АНГЛІЇ

з глибоким смутком повідомляє, що 11-го грудня 1965 року несподівано помер в лікарні в Провіденс, Р. Ай., на 66-му році життя

†

проф. д-р ІВАН БАЗИЛЕВИЧ

б. проф. Київського Медичного Інституту, член Наукового Т-ва ім. Шевченка, член УВАН, директор R. I. Medical Center, Howard, R. I.

Достойній Родині Покійного передаємо вислови співчуття.

Ділимося сумною віткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що після довгої і тяжкої недуги, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, відійшов у Вічність в дні 9 грудня 1965 року, проживши 75 років наш МУЖ, БАТЬКО, ДІДУСЬ і БРАТ

Д-р ЯРОСЛАВ ОЛЕКСИШИН

Учасник Визвольних Змагань, бувший урядник Земельного Банку у Львові.

ПАНАХИДА відбулася в неділю, 12 грудня ц. р. в год. 6-ій веч. в похоронному заведенні Maple Hill Chapel, 382 Maple Ave., Hartford, Conn.

ЖАЛОБНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ відправилось в церкві св. Арх. Михаїла при 125 Wethersfield Ave., Hartford, Conn. в понеділок 13-го грудня 1965 р. в год. 9-ій рано. Похоронений на Українському Католицькому Цвинтарі в Glastonbury, Conn.

В глибокім смутку:
ЄЛИСАВЕТА — дружина
АННА — донька
РОМАН — син з дружиною МАРТОЮ і донею УЛЯНОЮ
Сестри: МАРІЯ ОЛЕСЬКОВИЧ
Д-р АННА ЧУБАТА
ЮЛІЯ на Україні
Шваґри: Д-р СЕМЕН ОЛЕСЬКОВИЧ
Д-р ВОЛОДИМИР ЧУБАТИЙ
Стриєчний брат: Д-р ІВАН ОЛЕКСИШИН з Родиною
Сестрінниці і сестрінок з Родинами

Замість квітів на могилу

сл. п. д-ра СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО

Президента Української Народної Республіки в екзилі, Уродженці і бувші Мешканці Дрогобицької округи, що тепер живуть в Шикаґо, зложили пожертви на загальну суму $200.00 (в Укр. Касі в Шикаґо) на Фонд Катедри Українознавства в ЗДА.

Городиський Осип, Дахнівська Франя, Зарицький Микола, Зарицький Василь, Зарицький Михайло, Ільницька Марія, Кобилецький Роман, Кутко Ігнатій, Лаврів Роман, Луцик Роман, Магур Евстахій, Маршалок Панько, Мацюк Любомир, Німилович Дмитро, Німилович Мирослав, Павликович Василь, Попель Богдан, Саварин Юліян, Єдліцький Михайло, Харів Михайло.

ПОДЯКА

У глибокому смутку, що навістив нас із втратою нашого Дорогого БАТЬКА

Д-ра СТЕПАНА ВИТВИЦЬКОГО

Президента Української Народної Республіки в екзилі, ми бажаємо скласти на цьому місці нашу подяку всім тим, що з почуттям щирої прихильности й пошани віддали Покійному християнську прислугу та провели Його в Останню Дорогу.

Наша вдячність належить перш за все Високопреподобному та Всечесному Духовенству, а зокрема Отцям Василіянам в Ню Йорку за приготування й переведення похоронних відправ — Високопреподобним о. Протоігуменові Когутові, о. Ігуменові Катрієві, о. Парохові Засійбіді, о. Григорієві за відправлення Панахид, Парастасу та Заупокійної Служби Божої.

Ми щиро вдячні Всесвітлішому о. Ген. Вікарієві Е. Монастирському та Високопреподобним оо. Протоігуменові М. Когутові, монсіньйорові І. Стахові, Ігуменові Ю. Катрієві, деканові В. Андрушкову, проф. М. Войнарові та Коваликові за відправлення Заупокійної Служби Божої і похоронних обрядів, як рівнож Всесвітлішому о. Ген. Вікарієві М. Федоровичеві та Високопреподобним оо. деканові М. Харині, совітникові П. Лишинові, секретареві Лостинові з Філядельфійської Митрополії за участь у похоронних обрядах. Також дякуємо Всечесним оо. Д. Міґоцькому, Я. Кекишеві, П. Подоляковi, Є. Мацелюхові й В. Рабієві за участь у похороні. Високопреподобному о. Протоігуменові М. Когутові дякуємо зокрема за зворушливу прощальну проповідь.

Ми особливо вдячні Всесвітлішому о. Ген. Вікарієві Е. Монастирському та Високопреподобному Духовенству у його соєлуженні за похоронну відправу при відкритій могилі та за її запечатання.

Ми глибоко вдячні Високопреосвященному Владиці Архиєпископові Мстиславові та Високопреподобному Духовенству Української Православної Церкви, що урочисто зустріли й прийняли на місце Вічного Спочинку домовину з тілом Покійного. Архиєпископові Владиці Мстиславові дякуємо зокрема за проведення заупокійної молитви та за повне чуття надгробне слово.

Високопреподобним о. Протопресвітерові Л. Весоловському та оо. Новицькому, Рибачукові, Сікорському й Продияконові Ольховому дякуємо за відправлення Панахиди, а о. Протопресвітерові Весоловському також за прощальне слово.

Наша вдячність і пошана належить В. Панам Генералам — О. Загродському, М. Садовському, П. Шандрукові та А. Валійському, що прибули, щоб в останнє попрощати Покійного.

Щиру подяку складаємо всім тим Вельмишановним Громадянам, що від різних установ, організацій чи від себе особисто прощали Покійного, згадуючи Його добрим словом.

Дякуємо теж проводам і членству українських установ, товариств і громадських організацій, що віддали останню прислугу Покійному, звеличуючи своєю численною участю сумний похоронний обряд. Зокрема дякуємо Представництвам В.О. УНРади в ЗДА і в Канаді та місцевим Товариствам Прихильників УНР, організаціям бувших українських вояків ОбВУА, Братству УСС, Братству б. вояків 1-ої Укр. Дивізії УНА та організаціям молоді „Пласт" і ОДУМ за видатну допомогу у влаштуванні похорону. В неменшій мірі вдячні ми центральним громадським установам — УККА, Об'єднаному Комітетові Укр. Організацій м. Ню Йорку, Українському Народному Союзові, Українському Робітничому Союзові, Союзові Українців Католиків „Провидіння", а далі науковим установам — УВАН і НТШ, організаціям українського жіноцтва — СФУЖО, СУА і Золотий Хрест, професійним товариствам українських лікарів, інженерів та правників, організаціям ОДВУ, ЗП УГВР, ДОБРУС та ООЧСУ, спортовому товариству УСК та Комітетові Дрогобичан за участь у похороні та незлічимі вінки.

Редакціям українських часописів „Свобода", „Народна Воля", та „Америка" дякуємо за незвичайно солідну інформативну службу у зв'язку з похороном.

Окремо дякуємо хорові „Думка" за звеличання співом Панахиди за душу Покійного.

Наша особлива вдячність належить Жалобному Громадському Комітетові, що під керуванням п. І. Крамаренка поклав стільки труду в підготування похорону.

Врешті хочемо подякувати власникові похоронного заведення п. Петрові Яремі та його співробітникам за зразкове влаштування похорону.

У скорбний час великою підтримкою були для нас незлічимі вислови спочуття, усні й на письмі, від наших Приятелів і Знайомих, що старались принести нам розраду. Їм усім складаємо цим шляхом наше сердечне Спасибіг.

ІГОР і ДАРІЯ ВИТВИЦЬКІ з РОДИНОЮ

Д-р Василь Трухлий переобраний на голову УЛТПА в Іллиной

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Сіменс-Сіменовича з нагоди 80-ліття.

Після широкої та оживленої дискусії на професійні та громадські теми Загальні Збори вибрали на час дворічної каденції нову Управу. На голову обрано професора гінекології місцевої медичної школи д-ра Василя Трухлого. В склад управи увійшли д-р В. Калинюк і д-р Б. Целевич, як заступники голови, д-р фарм. М. Головатий, як представник Секції фармацевтів (що їх Відділ нараховує 18), д-р М. Коленський, як секретар, д-р П. Пундій, як скарбник та д-ри Р. Смик, А. Вітковський і А. Хрептовський, як члени. До Контрольної Комісії обрано д-рів В. Стефурака, д-ра Т. Воробця і д-ра Козія.

Перед закінченням Зборів голова Централі УЛТПА д-р Богдан Олесницький познайомив присутніх із важнішими проблемами та завданнями Головної Управи. Окрему увагу він присвятив справі загального Стипендійного Фонду УЛТПА, справі лікарського доросту та пропаганди медичних студій серед української молоді і справі 6-го Наукового З'їзду Українських Лікарів, який відбудеться в Шикаго в днях 28 і 29 травня 1966 р. Після дискусії, в якій відмічено вагу та значення одного, загального Стипендійного Фонду для цілої системи УЛТПА, рішено ліквідувати власний стипендійний фонд Відділу Іллиної і включитися до Стипендійного Фонду УЛТПА, що для нього під теперішню пору відбувається по всіх Відділах дуже оживлена збіркова акція.

Д-р Синиця — виголосив привіт від Об'єднання Українських Ветеринарних Лікарів.

Гримлять барабани...

Київ. — Як подає „Літературна Україна", видавництво „Веселка" (не плутати з журналом „Веселкою", що її видає Український Народний Союз. — Ред.) разом з письменниками та мистцями України діяльно готуються до 50-річчя большевицької революції, чи то пак червоного московського панування в Україні.

Що ж Київ видає для школярів? Твори для дітей українських письменників-клясиків? Де там! Вірші про ватажка большевицької революції Леніна, піонерський пісенник „Гриміть, барабани"... Навіть календарчик „Дванадцять місяців", призначений для дошкільнят, начинили матеріялами про „вождя та партію".

Не для вказівок Москви, видавництво „Веселка" готує перероблене видання „Антології української радянської літератури для дітей".

Недавно Міністерство освіти УССР, Спілка письменників, комітет преси та видавництво „Веселка" оголосили конкурс на кращі книги для дітей, призначені виховувати „совєтський патріотизм".

Збори Відділів УНСоюзу

П'ЯТНИЦЯ, 17-го ГРУДНЯ 1965 р.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. Місячні збори Т-ва Укр. Січ — 170 Відд. в Джерзі Сіті, Н. Дж., о год. 6 веч. в церковній залі. Тому, що це останні збори в цім році, просимо всіх членів вирівняти свої вкладки. — С. Микитюк, кас., І. Грабар, предс., Д. Дидик, секр.

СУБОТА, 18-го ГРУДНЯ 1965 р.

АСТОРІЯ, Л. Ай., Н. Й. Річні збори Т-ва св. о. Николая — 5 Відд. о год. 6 веч. в церковній залі, 37-09 — 31 Аве. На зборах буде вибір нового уряду на 1966 р. і різні важні справи для добра УНС і Т-ва. Проситься всіх членів прибути на збори. — А. Малан, предс., А. Климишин, кас., І. Сидор, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. Б. Хмельницького — 133 Відд. УНС о год. 7-ій веч. в залі укр. кат. школи св. І. Хрестителя при Айві і Санфорд у Нюарку, Н. Дж. На порядку нарад вибори нової Управи Відділу, тому просимо всіх членів прибути. — А. Дубас, секр.

НЮАРК, Н. Дж. Річні збори Т-ва Чорноморська Січ — 14 Відд. в год. 7:30 веч. в Січовій залі. Буде звіт управи та вибір управи на наступний рік 1966. — М. П. Отрок, секр.

НЕДІЛЯ, 19-го ГРУДНЯ 1965 р.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, Па. Місячні збори Т-ва ім. І. Франка — 83 Відд. о год. 12:30 в залі Укр. Горож. Клюбу, при 847 Н. Френклін вул. Тому, що перед закінченням року, ми повинні заплатити всі залеглі вкладки до Союзу і в зв'язку з тим проситься всіх довгуючих членів прибути на збори і вирівняти свій довг. Загальні збори Відділу відбудуться в січні 1966 р. — Р. Карбівник, пред., С. Гавриш, секр.

ТАРЗАН, ч. 5 544. Тарзан діє!

Коли найвищий жрець мав вже вбити Веле, потворний крик наповнив ніч. Силюета постаті з'явилася на вершку стіни святині —

і скочила вниз, а за нею і група мавп,

Тепер швидко, з безжалісною рішучістю, правдивий Тарзан і його вірні приятелі з помсти нищили спантеличених ворогів.